

Ministerstvu životního prostředí

prostřednictvím

Krajský úřad Ústeckého kraje
Odbor životního prostředí a zemědělství
Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem

K č. j.: 2038/ZPZ/2018/ZD-982

Věc: Odvolání proti rozhodnutí Krajského Úřadu Ústeckého kraje o povolení výjimky dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. pro záměr „D8 Žďárek - výrobní areál“ na pozemcích v k. ú. Knínice u Libouchce

Dne 25. 10. 2018 bylo Krajským úřadem Ústeckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, vydáno pod č. j. 2038/ZPZ/2018/ZD-982 rozhodnutí, kterým se v řízení o povolení výjimek ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů (§ 50 a § 56 zákona č. 114/1992 Sb.) v souvislosti se záměrem „D8 Žďárek - výrobní areál“ na pozemku p. č. 1259/47, 1259/75, 1334/2 v k. ú. Knínice u Libouchce povoluje výjimka ve vztahu k živočichům **ještěrka obecná** (*Lacerta agilis*), **slepýš křehký** (*Anguis fragilis*), **ťuhýk obecný** (*Lanius colurio*), **bramborníček hnědý** (*Saxicola rubetra*), **prskavec větší** (*Brachinus crepitans*) a **střevlík zlatitý** (*Carabus auratus*) chráněných dle § 50 uvedeného zákona. Proti tomuto rozhodnutí podává spolek Přátelé přírody – Občanská společnost (dále též jen „sdružení“) toto

o d v o l á n í ,

a to z níže uvedených důvodů.

1. Výrok rozhodnutí je zmatečný a nesprávný, neboť nepřipustně překračuje obsah žádosti; žádost byla nepřipustně rozšířena.

a) V žádosti bylo žádáno o udělení výjimky pro záměr na pozemku p. č. 1259/47 v k. ú. Knínice u Libouchce, rozhodnutí však povoluje výjimku pro záměr na pozemku p. č. 1259/47, 1259/75 a 1334/2 v k. ú. Knínice u Libouchce. Rozhodnutí tedy neodpovídá tomu, o čem bylo žádáno (rozsah záměru dle výroku rozhodnutí přesahuje rozsah záměru uvedený v žádosti).

Žádostí o zahájení řízení je přitom předmět daného správního řízení závazně vymezen – rozhodnutí nemůže obsah žádosti žadatele překročit; žádost nelze rozšířit (§ 45 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb.).

b) V žádosti nebylo žádáno o udělení výjimky ve vztahu k živočichu střevlík zlatitý (*Carabus auratus*).

Jelikož bylo v řízení prokázáno, že dané místo je biotopem i tohoto zvláště chráněného druhu živočicha, je pro činnost zasahující do jeho ochranných podmínek (tj. pro realizaci daného záměru) nezbytné požádat o výjimku i ve vztahu k tomuto živočichu; to však nelze řešit rozšířením dané žádosti, ale jen podáním žádosti nové, tj. v jiném (novém) řízení.

Žádost je totiž možno dle správního řádu pouze zúžit či vzít zpět, nikoli však rozšířit (§ 45 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb.).

2. Sdružení spatřuje nezákonnost napadeného rozhodnutí dále zejména v tom, že **výjimka z ochranných podmínek daných zvláště chráněných druhů živočichů byla povolena, aniž by byly splněny zákonné podmínky pro její udělení.**

Podle § 56 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb. lze výjimku ze zákazu u zvláště chráněných živočichů udělit pouze z důvodů v tomto ustanovení stanovených. Mj. se musí jednat o naléhavé důvody s převahou jiného veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody a krajiny.

Pro udělení výjimky na základě § 56 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb. musí zde být současně splněny mj. tyto podmínky:

- a) jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody,
- b) neexistence jiného uspokojivého řešení,
- c) naléhavost důvodů převažujícího veřejného zájmu.

Sdružení připomíná, že k udělení výjimky nepostačuje splnit jen některé podmínky, splnit je nutno všechny. Tj. zatímco zjištění, že není splněna některá z podmínek, postačuje k jejímu neudělení, pro její udělení je nutno naplnit – jak je potvrzeno i konstantní judikaturou správních soudů – všechny (nepostačuje tedy např. jen zjištění, že populace silně ohrožených živočichů budou udrženy v příznivém stavu).

Žadatel neprokázal ani nedoložil splnění všech zákonných podmínek pro udělení výjimky.

Toto však ani navrhovatel učinit nemohl, neboť zákonné předpoklady pro udělení výjimky nejsou naplněny, a tedy nebylo možno ani dle zákona výjimku povolit.

a) Nesplnění podmínky převahy jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody.

V první řadě je třeba uvést, že není splněna podmínka k udělení výjimky - převaha jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody.

Napadené rozhodnutí navíc v zásadě žádný konkrétní relevantní převažující veřejný zájem neuvádí, uvádí k tomuto v zásadě obecná a nedoložená tvrzení.

Úřad v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl k otázce převahy veřejného zájmu na realizaci záměru žadatele, že tento veřejný zájem je dán „zejména vytvořením investičních příležitostí a pracovních míst, kdy dle žadatele záměr v území s dlouhodobě vysokou nezaměstnaností předpokládá vytvořit cca 320 až 350 pracovních příležitostí v průmyslových odvětvích“; jedná se tedy o „veřejný zájem na dosažení společenského ekonomického a sociálního užítku záměru“.

K tomuto je třeba uvést, že uvedené přínosy spočívající ve „vytvoření investičních příležitostí a pracovních míst“ nejsou v rozhodnutí nijak ve vztahu k dané konkrétní lokalitě specifikovány a kvantifikovány ani není uvedeno, jaké konkrétní veřejné zájmy v daném místě mají naplňovat.

Jedinou kvantifikací je výše uvedený počet pracovních míst, avšak ten je dán pouze odhadem žadatele bez doložení, že jím uváděná náplň jednotlivých hal bude skutečně naplněna.

V této souvislosti není bez zajímavosti zmínit osud sousedního záměru, kterým je technologický park Nupharo a který měl též jistě být přínosem pro hospodářskou a sociální situaci v regionu (který se měl stát parkem nových a inovativních technologií), avšak který nyní (kdy se v důsledku nedostatečného zájmu potenciálních uživatelů nepodařilo naplnit kapacitu projektu) krachuje (zdroj: www.idnes.cz).

Navíc vytvoření pracovních míst je důsledek každé obdobné stavby a nelze s tímto spojovat existenci nějakého veřejného zájmu na realizaci dané stavby na daném místě.

Vytvoření pracovních míst nemůže dle názoru sdružení samo o sobě založit veřejný zájem na realizaci dané stavby, navíc převažující nad zájmem jiným, neboť jakákoli stavba má nějaké takové přínosy či naplňuje nějaké potřeby, což by znamenalo, že na každé takové stavbě je dán (navíc převažující) veřejný zájem – toto však jistě neplatí.

Jinými slovy veřejný zájem na realizaci stavby nelze dovodit pouze z toho, že se jedná o investici a že vytvoří pracovní místa (neboť to platí v zásadě o každé podnikatelské stavbě), ale jen z konkrétních identifikovaných a kvantifikovaných přínosů dané stavby (a to v porovnání s jejími negativními dopady, které musí být od přínosů záměru „odečteny“) – toto však vůbec nebylo úřadem

provedeno!

Úřad navíc nijak nehodnotil, jaký má být konkrétní přínos daného záměru ve vztahu k případnému zvýšení zaměstnanosti.

Z popisu jednotlivých výrob vyplývá, že se bude v podstatné části jednat o výrobu či kompletaci jednoduchých součástí pro automobily, tj. o výrobu, která nežádoucím způsobem zvyšuje podíl nekvalifikované práce a závislost ekonomiky ČR na automobilovém průmyslu. Nejde tedy o nijak „solistikovaná“ pracovní odvětví.

Avizovaná integrovaná a automatizovaná výrobní prostředí též nebudou vyžadovat zaměstnání většího počtu osob, tedy tímto je zpochybněn i argument žadatele týkající se vytvoření nových pracovních míst.

Jestliže žadatel k tomuto odkazuje na iniciativu Průmysl 4.0, potom je třeba uvést, že (jak vyplývá i ze žádosti žadatele) důsledkem aplikace iniciativy Průmysl 4.0 je mj. zavádění automatizace a robotizace výroby, tj. zavádění plně automatizovaných výrobních prostředí. To však naopak s sebou nese ztrátu pracovních míst, zejména v dělnických a jiných nekvalifikovaných profesích.

Zavádění moderní plně automatizované výroby tedy naopak přispěje k úbytku pracovních míst, a to právě v profesích, které automatizace nahradí, což jsou právě pracovní místa v montovnách a jiných obdobných provozech zabývajících se montováním a kompletací součástí a komponentů.* To platí tím spíše v daném případě, kdy se má jednat též o kompletaci výrobků nebo jejich částí pro automobilový průmysl, což vede k nežádoucímu prohloubení závislosti české ekonomiky na automobilovém průmyslu.

V daném případě tedy nemůže být vytvořen takový zásadní počet pracovních míst, který by mohl vyvážit negativa daného záměru.

Potenciální nová pracovní místa v daném areálu nemohou založit převahu jiného veřejného zájmu nad zájem na ochranu přírody a krajiny a nad jinými veřejnými zájmy na ochranu jednotlivých složek životního prostředí.

Je třeba připomenout, že zájmem ochrany přírody a krajiny není jen zájem na ochraně zvláště chráněných druhů živočichů, ale i jsou v něm zahrnuty i ostatní zájmy vyplývající z obecné ochrany živočichů a rostlin a z ochrany krajiny, jakož i ostatní s tímto související veřejné zájmy.

Na realizaci předmětné stavby tedy nejenže není dán veřejný zájem (v daném případě není dán z hlediska veřejných zájmů důvod, proč je nutno navrhovanou stavbu realizovat, tím méně důvod naléhavý, naopak má být realizována ze zájmů soukromých - podnikatelských zájmů investora), natož aby tento zájem převažoval nad zájmem ochrany přírody a krajiny (zájmem na zachování biotopů obecně i zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin a na zachování krajiny), naopak stavba narušuje veřejné zájmy chráněné zákonem o ochraně přírody a krajiny i dalšími předpisy na ochranu životního prostředí.

K tomuto je možné doplnit, že na internetové adrese <http://www.usti-nad-labem.cz/cz/uredni-portal/sprava-mesta/magistrat/odbory-oddeleni/odbor-investic-uzemniho-planovani/oddeleni-investic/uzemni-studie-krajiny.html> je dostupná analytická část Územní studie krajiny, která byla zpracována pro správní území obce s rozšířenou působností Ústí nad Labem.

Doplňující průzkumy a rozborů konstatují na straně 10 následující: „*Současný rozvoj urbanizace území je pravděpodobně (při zahrnutí rozvojových ploch územních plánů) mezní, a to s vědomím významných územních rezerv nevyužitého zastavěného území. Z budoucích rozvojových záměrů je nutno přijmout výstavbu vysokorychlostní železnice a je nutno polemizovat o dalším rozvoji povrchové těžby hnědého uhlí nad rámec ekologických limitů těžby, případně i revidovat industriální rozvoj při dálnici D8 (Žďárek).*“. Na straně 54 se uvádí: „*Rizikem další expance do krajiny je i vedlejší efekt dálnice D8 ve smyslu využívání navazujících ploch (dálničních křižovatek) pro plošnou zástavbu nadmístního významu.*“.

K odkazu úřadu na územně plánovací dokumentaci sdružení uvádí, že veřejný zájem nelze

dovozovat ani z územně plánovací dokumentace či jiných obdobných podkladů.

Soulad s územním plánem je důležitou podmínkou případné realizace záměru žadatele, avšak nelze z tohoto souladu vyvozovat existenci veřejného zájmu na realizaci záměru, tím spíše ani převahu takového veřejného zájmu nad jinými veřejnými zájmy, zejména nad veřejným zájmem na ochraně zvláště chráněných druhů.

Veřejné zájmy se do územně plánovací dokumentace promítají ochranou a rozvojem přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území a ochranou krajiny (avšak pouze na té úrovni podrobnosti, pro kterou se územně plánovací dokumentace zpracovává) a vymezením veřejně prospěšných staveb a opatření. Vymezení regulativů pro ostatní plochy v územním plánu však určuje pouze regulativy a limity rozvoje území a ze zákona žádným způsobem neplyne, že existuje veřejný zájem na tom, aby se skutečně na té či oné ploše realizoval ten či onen záměr jen proto, že je v souladu s územním plánem (byť na politické úrovni v obci, která územní plán vydala, může existovat zájem na realizaci určitého záměru, ať veřejného či soukromého). Soulad s územním plánem je podmínkou realizace záměru, veřejný zájem na jeho realizaci z něj však neplyne.

Je třeba připomenout, že veřejný zájem nelze odvozovat z územně plánovací dokumentace (Zásady územního rozvoje, Územní plán) a obdobných podkladů (Politika územního rozvoje) již jen z toho důvodu, že se jedná o obecné dokumenty, které se nezabývají návrhem a řešením konkrétních staveb. Teprve při posouzení konkrétní stavby, její funkce a kapacity a jejích konkrétních dopadů do území lze posoudit, zda je na realizaci dané stavby dán veřejný zájem, nebo nikoli.

Územně plánovací dokumentace stanoví, co a kde může být - za splnění všech ostatních zákonných požadavků - realizováno, a to z hlediska územního plánování. Při realizaci konkrétní stavby musí být samozřejmě splněny všechny další konkrétní předpoklady vyžadované právními předpisy chránícími další veřejné zájmy (ochrana vod, ovzduší, přírody a krajiny ad.), přičemž splnění těchto předpokladů není územním plánem nikterak prejudikováno. Soulad s územně plánovací dokumentací je pouze jedním z předpokladů pro umístění určité stavby, který nemá vliv na splnění požadavků jiných (i z toho důvodu, že se zpracovává na jiné úrovni podrobnosti a tedy se může stát, že při detailním posuzování konkrétní stavby a daného území před jejím umístěním vyjde najevo skutečnost, která její realizaci neumožní, byť by byla v souladu s územně plánovací dokumentací). Proto nelze veřejný zájem dovozovat z územně plánovací dokumentace, ale jen na základě posouzení návrhu konkrétní stavby.

Skutečnost, že určité území je určeno k určitému funkčnímu využití, tak neznamená, že k tomuto účelu skutečně využito bude být moci. Teprve před umístěním stavby provedené např. biologické hodnocení ukáže, zda možnost územně plánovací dokumentace zastavět určité území může být využita či nikoliv (např. právě s ohledem na nález zvláště chráněných druhů živočichů).

Skutečnost, že stavba je v souladu s územně plánovací dokumentací, je tedy rozhodná zejména v řízení o jejím umístění, nikoli v řízení před orgánem ochrany přírody; konec konců soulad stavby s územně plánovací dokumentací ani nepřísluší orgánu ochrany přírody přezkoumávat, neboť to činí stavební úřad v řízeních vedených dle stavebního zákona. Orgán ochrany přírody by se tedy měl pohybovat plně v mezích zákona č. 114/1992 Sb. a posuzovat zájem na realizaci předmětné stavby (bez ohledu na soulad či nesoulad s územně plánovací dokumentací) v porovnání se zájmy ochrany přírody a krajiny.

Je třeba též připomenout, že ani v intencích stavebního práva (které je pro územně plánovací dokumentaci rozhodné) se s dokládáním veřejného zájmu nenakládá tak, jak to učinil správní orgán. Veřejný zájem se posuzuje jako další a specifická podmínka při vyvlastňovacím řízení, a to i u staveb vedených v územně plánovací dokumentaci jako stavby veřejně prospěšné. Např. silnice může být veřejně prospěšnou stavbou, zda je na její realizaci dán veřejný zájem, je však vždy možno posoudit až v porovnání konkrétních přínosů konkrétní navrhované stavby v daném místě s negativy (zásahy do zájmů chráněných právními předpisy), které tato stavba přinese. Stavební právo tak nekonstruuje veřejný zájem „automaticky“, a to ani u veřejně prospěšných staveb.

Z územně plánovací dokumentace tedy nelze dovodit veřejný zájem pro realizaci stavby - a již vůbec ne jakékoli - na daném území. Soulad s územně plánovací dokumentací je pouze jedním z předpokladů pro umístění určité stavby, který nemá vliv na splnění požadavků jiných. Z územně plánovací dokumentace nikterak nevyplývá veřejný zájem na realizaci konkrétní navrhované stavby (v konkrétní navrhované podobě), ten je nutno zkoumat a prokazovat zvlášť při detailním posouzení předmětného území a konkrétní stavby.

Ne všechna výstavba je zájmem veřejným, dokonce většina staveb je realizována ze zájmů soukromých, jako je tomu v daném případě.

Pokud se úřad dovolává Politiky územního rozvoje ČR (PÚR), potom i kdybychom připustili relevanci PÚR a územně plánovací dokumentace při zkoumání naplnění hlediska veřejného zájmu, tak ani v tomto případě však z těchto podkladů veřejný zájem na realizaci daného konkrétního záměru a v navrhovaném rozsahu neplyne, ba je tomu právě naopak.

Z hlediska PÚR je třeba upozornit na republikové priority stanovené v odstavci 14 - ochrana a rozvoj přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území, zohledňování potřeb ekonomického a sociálního rozvoje v souladu s principy udržitelného rozvoje, odstavci 19 - využití brownfields, hospodárné využití zastavěného území, ochrana nezastavěného území - a odstavci 20 - rozvojové záměry umísťovat do co nejméně konfliktních lokalit, respektovat veřejné zájmy např. ochrany biologické rozmanitosti a kvality životního prostředí.

Obdobně lze upozornit na priority stanovené v ZÚR Ústeckého kraje, zejména na prioritu č. 11 - využití brownfields, ochrana nezastavěného území, č. 12 - využití průmyslových zón, ochrana volných ploch mimo zastavěná území - a č. 14 - minimalizace záborů ZPF; obdobné cíle stanovuje i Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje.

S uvedenými prioritami těchto strategických dokumentů je tedy záměr žadatele v rozporu.

Nemůže tak obstát ani tvrzení, že se jedná o areál korespondující se standardy trvale udržitelného rozvoje, neboť se jedná o záměr budovaný na „zelené louce“, tj. zabírající půdu ze zemědělského půdního fondu a volnou krajinu, tj. neobnovitelné složky životního prostředí – záměr je tedy naopak v rozporu s cíli stanovenými v tomto ohledu výše uvedenými dokumenty i Strategií udržitelného rozvoje Ústeckého kraje.

Lze tedy konstatovat, že se nejedná o případ, kdy by jiný veřejný zájem převažoval nad zájmem ochrany zvláště chráněných druhů živočichů.

Zájem na realizaci dané stavby je soukromý (podnikatelský zájem žadatele) a není dán veřejný zájem na realizaci daného záměru (natož aby tento zájem převažoval nad zájmem ochrany přírody a krajiny).

Je třeba připomenout, že dílčích veřejných zájmů je zpravidla celá škála a výsledný veřejný zájem ve správním řízení vzniká jejich racionálním a odůvodněným pojmenováním a posouzením. Prvořadým úkolem orgánu ochrany přírody je jemu zákonem stanovená ochrana veřejných zájmů souvisejících s ochranou přírody a krajiny, v tomto konkrétním případě zejména ochrana zvláště chráněných druhů.

Při posuzování žádosti o výjimku z této ochrany podle přesvědčení sdružení orgán ochrany přírody musí v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu racionálně zvážit všechny dílčí veřejné zájmy a ověřitelně posoudit, jaký je výsledný směr veřejného zájmu v dané věci.

Ani při zkoumání dotčení zájmu ochrany přírody nebylo řádně postupováno. Úřad uvádí, že „považuje za jádro veřejného zájmu na ochraně druhů před negativním účinkem záměru zájem na vyloučení negativního vlivu záměru na udržení či dosažení příznivého stavu kteréhokoliv z dotčených druhů z hlediska ochrany (§ 3 odst. 1 písm. t) zákona), zatímco za periferii téhož veřejného zájmu považuje zájem na vyloučení jakéhokoliv negativního vlivu záměru na jedince kteréhokoliv z dotčených druhů“.

Dle § 50 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb. jsou zvláště chráněni živočichové chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stádía nebo jimi užívaná sídla.

V daném případě je přitom zřejmé, že dojde k zásahu – např. ke zranění nebo usmrcení či rušení jedinců zvláště chráněných druhů živočichů – jejich vývojových stádií (jež tvoří dotčenou populaci), jakož i k dotčení (zániku) jejich sídel a k narušení jejich biotopu - § 3 odst. 1 písm. j) zákona

č. 114/1992 Sb. (kdy stojí za to připomenout, že biotop je definován jako životní prostředí nejen populace, ale i jedince).

To, zda populace daného živočicha bude udržena v příznivém stavu z hlediska ochrany, je jen jednou z podmínek, jež musí být splněna při udělení výjimky dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. Není tedy rozhodné, zda se jedná o zásah do populace druhu jako celku, ale podstatné je, že dle ochranných podmínek dle § 50 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb. jsou chráněni i jedinci, jejich sídla ad. (o zásahu do populace se v § 50 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb. - na který odkazuje § 56 odst. 1 tohoto zákona – nehovoří).

Jinými slovy posouzení míry, v níž dojde k zásahům do života populací předmětného druhu jako celku (míry zásahu týkajícího se udržení a rozvoje populací daného druhu), je pouze jednou z vícero podmínek, které musí být splněny pro možnost udělení výjimky.

Jestliže tedy úřad řádně neurčil (neidentifikoval) a nekvantifikoval relevantní veřejné zájmy v daném případě, potom jen těžko mohl tyto i řádně porovnat.

Není totiž rozhodné, zda porovnávané zájmy kolidují do té míry, aby naplnění jednoho ohrozilo jádro druhého či nikoli, ale rozhodná je intenzita a závažnost narušení nebo naopak naplnění daných zájmů.

Jinými slovy při porovnávání obou zájmů nelze tyto zájmy „obrušovat“ na jejich jádra, neboť tím by rozhodování o udělení výjimky bylo redukováno na naplnění pouze jediné z podmínek pro její udělení (udržení celkové populace druhu), ačkoli tomu tak zjevně není -pro udělení výjimky je třeba naplnit všechny podmínky.

Navíc i kdyby byl správný závěr, že realizací záměru nedojde k narušení úřadem uváděného „jádra“ zájmu ochrany přírody, nelze vyvozovat, že by jiný zájem na realizaci stavby měl být převažující.

Bylo-li by ze strany úřadu dané vyhodnocení řádně provedeno, potom by muselo být zřejmé, že zákonná podmínka pro udělení výjimky zde není naplněna, neboť negativa záměru, a to nejen ve vztahu k zájmům ochrany přírody, ale i zájmům jiným (ochraně zemědělského půdního fondu, ochraně krajiny, ochraně ovzduší ad. veřejným zájmům), převažují nad případnými přínosy záměru.

Jak vyplývá z již uvedeného výše, na realizaci daného záměru není dán veřejný zájem, tím spíše tedy ani zájem, který by převažoval nad zájmem ochrany přírody a krajiny.

Jestliže úřad nezohlednil narušení veřejných zájmů dotčeným záměrem (a to nejen zájmu ochrany přírody a krajiny, ale i jiných, souvisejících), a již vůbec toto narušení nekvantifikoval, jakož ani řádně neověřil a nekvantifikoval jím zjištěné přínosy záměru, potom nemohl ani tyto zájmy řádně porovnat a jeho záměr o tom, že je zde jiný veřejný zájem převažující nad zájmem ochrany přírody, tedy nemůže obstát.

Sdružení uvádí, že i nadále je nuceno trvat na tom, že na realizaci předmětné stavby není dán veřejný zájem, naopak má být realizována ze zájmů soukromých (podnikatelské zájmy investora), natož aby tento zájem převažoval nad zájmem ochrany přírody a krajiny, v daném případě tedy mj. nad zájmem na zachování biotopů zvláště chráněných druhů živočichů a na zachování krajiny.

V daném případě není dán z hlediska veřejných zájmů důvod, proč je nutno navrhovanou stavbu realizovat (tím méně důvod naléhavý), naopak stavba narušuje veřejné zájmy chráněné zvláštními předpisy např. vzhledem k těmto negativním důsledkům na životní prostředí:

- intenzivní urbanizace velkého množství dosud nezastavěné krajiny (haly, zpevnění plochy a další stavby a úpravy),
- zabor zemědělské půdy ve značném rozsahu,
- narušení biotopů množství nejen zvláště chráněných živočišných a rostlinných druhů (viz množství druhů, pro které je výjimka žádána), ale i biotopů množství obecně chráněných druhů rostlin a živočichů (viz množství nalezených druhů dle biologického hodnocení areálu),

- narušení rázu dosud (s výjimkou dálnice a technologického parku Nupharo) neurbanizované (zemědělské – venkovské) krajiny výstavbou velkého množství rozměrných hal,
- negativní vlivy dopravy v souvislosti s obsluhou navrhovaného areálu - nárůst hluku, emisí znečišťujících látek v ovzduší a prašnosti jak přímo v daném areálu a jeho okolí, tak i v okolí pozemních komunikací, po nichž bude probíhat doprava z a do areálu,
- změna mikroklimatu daného území,
- negativní vlivy výstavby areálu (hluk, prašnost ad.),
- ad.

Je třeba připomenout, že pozemky na nichž má být záměr vybudován, jsou dosud nezastavěné, na čemž nic nemění ani liniové stavby v jejich sousedství realizované. Ty by naopak měly být důvodem pro další nezastavování území tak, aby podmínky pro migraci (liniovými stavbami ztížené) nebyly dále zhoršeny a nebyly již více narušovány ekologicko–stabilizační funkce přírody a krajiny v daném místě.

Po překonání dálnice D8 dochází k rozptylu živočichů mj. právě i na dosud volné plochy mezi CHKO České Středohoří a Krušnými horami.

Realizace tohoto záměru by vytvořila další bariéru v daném místě a vedla by k další degradaci předmětného krajinného prostoru.

Výše uvedené potom působí rozpor daného záměru s právními předpisy, např. s požadavky na ochranu krajinného rázu dle § 12 zákona č. 114/1992 Sb. nebo se zásadami ochrany zemědělského půdního fondu dle § 4 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu.

Jestliže je potom stavba navržena v rozporu s právními předpisy, nemůže být na její realizaci dán veřejný zájem (byť by třeba byla v souladu s územním plánem), neboť o veřejný zájem se nemůže jednat tam, kdy by tento zájem byl v rozporu s platnými předpisy** (např. právě na ochranu životního prostředí).

Je třeba uvést, že – jak již bylo uvedeno výše – aby bylo možno konstatovat nějaký veřejný zájem na realizaci nějaké stavby, potom je nutno zohlednit jak její pozitiva, tak negativa.

Závěr správního orgánu, že na realizaci záměru je dán převažující veřejný zájem, tedy nemůže obstát, jestliže úřad zároveň nevyhodnotil a nezohlednil výše uvedená negativa daného záměru.

Sdružení tak k tomuto shrnuje, že zájem na realizaci dané stavby je soukromý (podnikatelský zájem žadatele), a i kdybychom zohlednili určitá pozitiva záměru (vytvoření pracovních míst), potom pouze na základě tohoto nelze konstruovat veřejný zájem na dané stavbě, tím méně (a to zvláště při zohlednění negativ záměru) veřejný převažující nad zájmem ochrany přírody a krajiny.

Lze tedy shrnout, že není splněna zákonná podmínka pro udělení výjimky dle zákona č. 114/1992 Sb. pro daný záměr, neboť jeho realizace není ve veřejném zájmu, natož ve veřejném zájmu, který by převažoval nad zájmem ochrany přírody (naopak veřejné zájmy narušuje).

b) Nesplnění podmínky neexistence jiného uspokojivého řešení.

Dále je nutno uvést, že není splněna ani další zákonná podmínka pro udělení výjimky, a to že zde není jiné uspokojivé řešení.

Krajský úřad k tomuto ve svém rozhodnutí uvádí, že jiné uspokojivé řešení záměru nelze spatřovat v jeho alternativním umístění do lokalit dotčených v blízkém okolí předchozím průmyslovým či komerčním využitím (tzv. brownfields), neboť „takový výklad tohoto pojmu je nepřiměřeně extenzivní a z hlediska zajištění právních jistot v území neproporcionální“.

Tento závěr správního orgánu je však nesprávný a neodpovídající relevantní judikatuře správních soudů, neboť - jak je potvrzeno níže uvedenou judikaturou - neexistenci jiného uspokojivého řešení je třeba posuzovat objektivně, nikoliv jen v mantinelech daných návrhem žadatele.

Např. v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 7. 2013, sp. zn. 7 Ca 137/2009, je uvedeno, že „podmínka neexistence jiného uspokojivého řešení není omezena podmínkami investora, nýbrž je dána stavem lokality a sledovaným obecným cílem navrženého záměru...“.

V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, sp. zn. 6 As 65/2012 (bod [39], [40]), se potom k tam projednávanému případu uvádí, že „...výrazná převaha jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny může být dána pouze tam, kde jiný veřejný zájem nemůže být uspokojen jinak, tedy aniž by došlo ke škodlivému zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů, popř. byl takový zásah minimalizován“; „pokud by pak snad i existoval naléhavý veřejný zájem na výstavbě bytů, nebylo prokázáno, že jej nelze uspokojit jiným řešením, které by realizovalo požadovaný záměr na výstavbě bytů a současně minimalizovalo případný zásah do zákonné ochrany zvláště chráněných druhů živočichů“.

Z uvedeného vyplývá, že správní orgán v daném řízení musí zvažovat, zda nelze dosáhnout uspokojení veřejného zájmu, který je na realizaci stavby dán (je-li tedy samozřejmě vůbec dán), jiným uspokojivým řešením, tj. řešením, které nekoliduje se zájmy ochrany přírody a krajiny nebo alespoň nikoli v takové míře.

Uvedeným se však úřad nikterak nezabýval, neřešil, zda lze stavby s danými funkcemi realizovat v jiném rozsahu či na jiném místě. Je nutno zopakovat, že toto posouzení se nemůže omezovat jen na rámec vymezený pozemky či záměrem předkládaným žadatelem, ale je nutno k tomuto přistupovat objektivně.

Tvrzení úřadu, že „po žadatelích o povolení výjimek pro potřeby stavebních záměrů nelze pak požadovat, aby byli v této pokročilé fázi jejich projektové přípravy kdykoliv připraveni předkládat nové varianty záměrů v závislosti na průběhu řízení, které spočívají v jejich zásadně odlišném umístění“, je vyvráceno v zásadě již tím, co úřad uvádí před tímto, tj. že „projednávání výjimek ze zákazů u zvláště chráněných druhů zpravidla bezprostředně předchází (ve smyslu ustálené a soudní judikaturou vynucené praxe) územnímu řízení, pro něž již musí být umístění stavebních projektů nutně invariantní“.

Právě z důvodu, že řízení o výjimkách předchází rozhodnutí o umístění daných staveb, nelze hovořit o nějaké „pokročilé fázi jejich projektové přípravy“ - pokročilá fáze projektové přípravy nastává právě až po vydání rozhodnutí o umístění stavby, které zde však není vydáno (v územní řízení se bude řešit právě umístění varianty splňující požadavky právních předpisů).

Závěr správního orgánu o naplnění této zákonné podmínky pro udělení výjimky zde tedy nemůže obstát jednak s ohledem na výše uvedené, jednak z toho důvodu, že u každého závěru orgánu ochrany přírody je zapotřebí, aby toto tvrzení bylo řádně a ověřitelně zjištěno a doloženo v souladu s § 3 a § 68 správního řádu – tak tomu zde není.

Jestliže úřad za veřejný zájem na realizaci záměru označil užitky záměru v sociální a ekonomické oblasti, je nezbytné, aby zvažoval, zda tyto přínosy nemůže přinést jiné uspokojivé řešení. Sdružení má za to, že taková jiná uspokojivá řešení existují – například průmyslový rozvoj (výstavba výrobního areálu) ve stávajících průmyslových zónách či v brownfieldech.

I kdybychom tedy připustili, že je v určitém relevantním zájmu realizace dané stavby, potom je možno tento zájem bez konfliktu se zájmy ochrany přírody a krajiny realizovat na jiném místě v daném kraji.

V dané oblasti se nachází velké množství nevyužitých a zdevastovaných ploch, které nekolidují se zájmy ochrany přírody a krajiny (jakož ani s jinými zájmy, např. se zájmy ochrany zemědělského půdního fondu); jedná se např. o území bývalých dolů u Úžina, plochy v okolí dálnice D8 od Trmic po Varvažov ad.

Je třeba připomenout, že v Ústeckém kraji je množství jiných těžbou a průmyslovou činností již narušených míst, kde lze záměr realizovat.

Právě u Ústeckého kraje jako kraje v republice z hlediska rozlohy nejvíce zasaženém těžební a průmyslovou činností lze jen těžko shledat se zásadami ochrany přírody a krajiny souladný záměr zabírající velké plochy dosud neurbanizované krajiny, která je navíc biotopem četných zvláště chráněných druhů živočichů.

Možný argument žadatele, že chce stavět na zvolené ploše, neboť zde už investoval do koupě pozemku a ve stávajících průmyslových zónách či brownfieldech by se mu jeho záměr nevyplatil (nebo vyplatil méně než na zvolené ploše), by byl pochopitelnou obhajobou soukromého zájmu investora.

Není a nesmí však být úkolem státní správy upřednostňovat soukromý zájem žadatele před zájmy veřejnými, naopak podle § 2 odst. 4 správního řádu je povinností správních orgánů dbát, aby přijatá řešení byla v souladu s veřejným zájmem. V otázce existence jiných uspokojivých řešení se tedy úřad měl zabývat tím, zda je uspokojivě možné usilovat o naplnění zmíněných veřejných zájmů jiným způsobem než realizací žadatelova záměru, a to zde, jak vyplývá z výše uvedeného, možné je.

Tím, že úřad se výše uvedeným nezabýval, působí i rozpor rozhodnutí s § 50 odst. 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., neboť pečlivě nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci, jakož ani nezjišťoval všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu.

Kdyby úřad přistupoval k posouzení, zda je uvedená podmínka pro udělení výjimky splněna, tak, jak mu přikazuje zákon, nemohl by výjimku vydat (potvrdit), neboť je zřejmé, že daný záměr lze realizovat na jiném místě či v jiném rozsahu.

V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, sp. zn. 6 As 65/2012, bod [17]), kde se uvádí, že „nebyla-li prokázána neexistence jiného uspokojivého řešení, pak rozhodnutí o povolení výjimky bylo vydáno v rozporu se zákonem ...“.

c) Nesplnění podmínky naléhavosti důvodů pro její udělení.

V neposlední řadě je třeba připomenout, že není splněna ani podmínka, že by se mělo jednat o důvody na realizaci dané stavby naléhavé.

Realizace předmětných výrobních a montážních hal není důvodem naléhavým - není dán z hlediska veřejných zájmů důvod, proč je nutno navrhovanou stavbu naléhavě realizovat.

Situaci v dané lokalitě není možno označit za stav, který by bylo nutno, tím méně naléhavě, řešit, tedy ani zde nemůže být dáno splnění podmínky naléhavosti důvodů na realizaci stavby.

Naléhavý důvod by byl dán pouze v případě, kdy by nerealizace navrhované činnosti mohla závažným způsobit ohrozit nebo narušit jiný veřejný zájem, přičemž k tomuto ohrožení či narušení by mělo dojít navíc v nejbližší době.

Tak tomu ovšem v daném případě není, naopak, dle názoru sdružení dojde k narušení veřejných zájmů právě realizací navrhované stavby.

Navíc z napadeného rozhodnutí vyplývá, že úřad se řádně naplněním této zákonné podmínky pro udělení výjimky v zásadě nikterak nezabýval.

Z napadeného rozhodnutí není vůbec zjištělné a přezkoumatelné, na základě jakých důkazů a skutečností došel správní orgán k závěru, že i tato zákonná podmínka pro udělení výjimky je splněna.

Uvedené působí nejen porušení § 68 odst. 3 správního řádu, neboť v rozhodnutí absentuje řádné odůvodnění rozhodnutí, ale úřad porušil i svojí povinnost dle § 50 odst. 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., neboť pečlivě nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci (jakož ani nezjišťoval všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu).

Lze tedy shrnout, že vzhledem k tomu, že v dané věci není splněna ani jedna z podmínek nezbytných pro udělení výjimky dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., nebylo možno dle zákona výjimku ze zákazů u zvláště chráněných živočichů pro daný záměr povolit a napadené rozhodnutí je rozporné s tímto zákonem.

Jak je uvedeno a odůvodněno výše, napadené rozhodnutí je vydáno zejména v rozporu s:

- § 56 odst. 1 a 3 zákona č. 114/1992 Sb., neboť výjimka ve vztahu k daným zvláště chráněným druhům živočichů byla udělena, aniž by byly splněny podmínky dle tohoto ustanovení pro její povolení,
- § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., neboť správní orgán nepostupoval v souladu se zákony,
- § 2 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., neboť správní orgán nechránil veřejný zájem,
- § 3 zákona č. 500/2004 Sb., neboť správní orgán nezjišťoval a nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti,
- § 50 odst. 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., neboť správní orgán nezjišťoval všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu a pečlivě nepřihlížel k tomu, co bylo odvolatelem v uvedeno v jeho vyjádřeních,
- § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., neboť v odůvodnění rozhodnutí absentuje přezkoumatelné odůvodnění naplnění všech zákonných podmínek pro udělení výjimky,

a pro toto je nezbytné toto rozhodnutí v odvolacím řízení zrušit či změnit, jak je navrhováno dále.

Z výše uvedených důvodů podává sdružení proti rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 25. 10. 2018, č. j. 2038/ZPZ/2018/ZD-982, toto odvolání a žádá, aby toto rozhodnutí bylo změněno tak, že výjimka ve vztahu k výše uvedeným druhům zvláště chráněných druhů živočichů se nepovoluje.

V Ústí nad Labem dne 2. 11. 2018

Přátelé přírody – Občanská společnost
IČ 26638282
(sídlo V Podhájí 217)
kontaktní adresa: Hynaisova 32
400 01 Ústí nad Labem
Marian Páleník
předseda správní rady spolku